12 Ιουλίου 2014

Για τις δοκιμασίες της ζωής

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Ο μεγάλος καθηγητής της ασκητικής ζωής άγιος Ισαάκ ο Σύρος, βαθύς γνώστης του θελήματος του Θεού και έμπειρος πρακτικός διδάσκαλος της ορθόδοξης Θεολογίας, διατύπωσε τούτο το απαύγασμα της προσωπικής του εμπειρίας: «Οι δοκιμασίες είναι η τιμή που δέχεται η ψυχή παρά της μεγαλειότητος του Θεού».

Στο βίο του αγίου Αμβροσίου, Επισκόπου Μεδιολάνων, αναφέρεται τούτο το περιστατικό:
Κάποτε, όταν ο Άγιος βρισκόταν σε ποιμαντική περιοδεία στην επαρχία του, φιλοξενήθηκε με τη συνοδεία του στο αρχοντικό κάποιου επιφανούς χριστιανού. Συζητώντας μαζί του, ο Άγιος πληροφορήθηκε από τον ίδιο ότι όλα γύρω από τη ζωή του κυλούσαν θαυμάσια, οι δουλειές του πήγαιναν υπέροχα, η υγεία όλων των μελών της οικογενείας του ποτέ δεν δοκιμάστηκε, ποτέ δεν αντιμετώπισε θλίψεις, δυσκολίες και προβλήματα. Τότε ο Άγιος, απευθυνόμενος στη συνοδεία του, είπε: «πάμε να φύγουμε απ’ εδώ αμέσως. Αυτό το σπίτι δεν το επισκέφθηκε ποτέ ο Θεός».

Πραγματικά, μόλις ο άγιος αναχώρησε, το σπίτι εκείνο το κατάπιε η γη.

Το αδιάψευστο στόμα του Κυρίου μας προειδοποίησε ότι στον κόσμο αυτό θα έχουμε θλίψεις, πειρασμούς και δοκιμασίες. «Εν τω κόσμω θλίψιν έξετε». Κι ακόμη μας κάλεσε, προκειμένου να Τον ακολουθήσουμε, να σηκώσουμε σταυρό. «Όστις θέλει οπίσω μου ελθείν, απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού και ακολουθήτω μοι».

Επισημαίνοντας τα πιο πάνω θέλω να πω ότι ο πόνος, οι θλίψεις και τα βάσανα, όσο και να μας είναι ανεπιθύμητα, είναι σύμφυτα στη ζωή κάθε χριστιανού και αποτελούν σταθερό συνοδοιπόρο σε κάθε μας βήμα. Από τότε που στη ζωή μας εισήλθε η αμαρτία, σαν παρεπόμενο αυτής εισήλθαν και όλα τα ανεπιθύμητα, με αποκορύφωμα το θάνατο. Γι’ αυτό και θάταν εντελώς εξωπραγματικό να ζητάμε να μην τύχουν στη δική μας ζωή κάτι τέτοια γεγονότα. Αντίθετα, σοφώτερο θα ήταν να ζητάμε από το Θεό τη δύναμη να αντέχουμε και να ξεπερνούμε τα γεγονότα αυτά.

Οι θλίψεις, οι δοκιμασίες και τα βάσανα είναι τα μέσα που χρησιμοποιεί ο Θεός για να ωριμάσει ο άνθρωπος. Όλα τα οδυνηρά που επιτρέπει στη ζωή μας ο Θεός είναι φάρμακα που θεραπεύουν την ασθενούσα φύση του ανθρώπου. Το καμίνι του πόνου, των δοκιμασιών και των θλίψεων είναι το εργαστήρι όπου ο Θεός κατεργάζεται την τελειοποίηση του χριστιανού. Αν το ψωμί που μπαίνει στο φούρνο είχε φωνή, θα διαμαρτυρόταν και θα έλεγε πως δεν αντέχει τη φωτιά του φούρνου.

Όμως αυτό το ψήσιμο είναι που κάμνει το ψωμί κατάλληλο για βρώση. Αν δεν έμπαινε στο φούρνο θα γέμιζε σκουλήκια, θα ήταν άχρηστο. Τα φρούτα πάνω στα δένδρα, που τα ψήνει ο καλοκαιρινός ήλιος, αν είχαν στόμα θα διαμαρτύρονταν και θα έλεγαν πως δεν αντέχουν άλλο τις καφτερές ακτίνες του ήλιου. Με την ακτινοβολία, όμως, που δέχονται από τον ήλιο ωριμάζουν, αποκτούν άρωμα, χρώμα. γεύση και ουσία. Διαφορετικά θα ήταν άγευστα, ανούσια και άχρηστα.

Κατά τρόπο ανάλογο, στο καμίνι του πόνου ο άνθρωπος αποκτά ωριμότητα, ουσία, περιεχόμενο. Καθαίρεται από πάθη, ταπεινώνεται, μαθαίνει να συμπάσχει, αποκτά γνησιότητα και αυθεντικότητα. Όπως ακριβώς συμβαίνει με το χρυσάφι. Μετά που θα δοκιμαστεί και καθαρθεί στο χωνευτήρι, τότε αποβαίνει το πιο πολύτιμο μέταλλο.

Όσο πληθαίνουν οι δοκιμασίες, όσο κτυπιέται η ψυχή στο αμόνι του πόνου, τόσο εύθετη γίνεται για τη Βασιλεία των ουρανών και με ευφρόσυνο δειλινό χαμόγελο αναμένει το ολόλαμπρο πρωινό της Αναστάσεως που ορθρίζει πίσω από κάθε σταυρό. Μη ξεχνούμε ότι και η Παναγία μας στην επίγεια ζωή Της δοκίμασε το πιο πικρό ποτήρι, όπως ακριβώς Της το προφήτεψε ο δίκαιος Συμεών, όταν δέχτηκε

στην αγκαλιά του τον τεσσαρακονθήμερο Χριστό. Προορώντας ο Προφήτης την Σταύρωση του Υιού και Θεού Της, προανήγγειλλε στην Παναγία ότι δίστομη ρομφαία θα ξεσχίσει τη μητρική Της καρδιά. Αυτή τη δίστομη ρομφαία που δοκίμασε η Παναγία μας, επέτρεψε ο Θεός και πολλοί άλλοι Άγιοί Του να την δοκιμάσουν. Γιατί η ρομφαία και ο σταυρός, ο πόνος και η οδύνη, είναι τα δώρα του Θεού προς τους εκλεκτούς του.

Κάποτε μια γριούλα, που είχε πρόβλημα με τα πόδια της, παρακαλούσε στην προσευχή της το Χριστό να μη χειροτερέψει η κατάστασή της, για να μπορεί να εκκλησιάζεται. Αντί τούτου, επέτρεψε ο Θεός και γλύστρησε κι έσπασε το πόδι της. Τώρα ακινητοποιήθηκε η γριούλα στο κρεββάτι. Και λέει στην προσευχή της: «Χριστούλη μου, τι Σου ζήτησα, και τι μου έδωσες!» Και λαμβάνει τότε την απάντηση: «Είδες τι προσφέρω σ' αυτούς που με αγαπούν!» Και του άπαντα η γριούλα: «Γι' αυτό και σε αγαπούν τόσο λίγοι!»

Πολλές φορές κάνουμε το λάθος να νομίζουμε ότι μπορούμε να αποφύγουμε στη ζωή μας όλα τα δυσάρεστα, καλοπιάνοντας το Θεό. Προσφέροντας ελεημοσύνες ή εκτελώντας κάποιες εντολές, δημιουργούμε μέσα μας την ψευδαίσθηση ότι έχουμε υποχρεωμένο το Θεό, ότι πρέπει κι Αυτός να φροντίσει να μας έρχονται όλα καλά και βολικά. Βέβαια, μια τέτοια αντίληψη είναι εντελώς λανθασμένη, εντελώς αβάσιμη, κάθε άλλο παρά χριστιανική. Μέσα στο Ευαγγέλιο λέει ρητά, ότι έχουμε χρέος και καθήκον να ζούμε με συνέπεια τη χριστιανική ζωή, χωρίς να διεκδικούμε καμιά αμοιβή και κανένα αντάλλαγμα. Τόσο η συμμόρφωσή μας προς όσα το Ευαγγέλιο ζητά, όσο και η υπομονή στις θλίψεις και τις δυσκολίες της ζωής, αποτελούν τη σφραγίδα της γνησιότητάς μας.

Πολλές φορές συμβαίνει να λυγίζουμε μπροστά στον πόνο, γιατί νομίζουμε ότι είμαστε οι μόνοι που σηκώνουμε τόσο βαρύ σταυρό. Κάτι τέτοιες σκέψεις καθόλου δεν βοηθούν. Αντίθετα, συνειδητοποιώντας ότι και άλλοι σαν κι εμάς σήκωσαν και σηκώνουν τον ίδιο σταυρό, αυτό μας δίνει κουράγιο και δύναμη. Για το λόγο αυτό, αναδηφώντας τους βίους των Αγίων, συγκέντρωσα εδώ κάποιες περιπτώσεις όπου διάφοροι Άγιοι σήκωσαν τον ίδιο σταυρό. Είδαν τα βλαστάρια τους να πεθαίνουν, νεκροφίλησαν τα σπλάχνα τους, θρήνησαν πάνω σε νιόσκαφτους τάφους. Ως άνθρωποι πόνεσαν, δάκρυσαν, έκλαψαν. Όμως, πέραν του ανθρώπινου συναισθηματισμού, αντιμετώπισαν το θάνατο και με το φακό της πίστεως, της ελπίδας, της ανάστασης, όπως αρμόζει σε χριστιανούς.

Αυτή την αντιμετώπιση του θανάτου από μέρους αγίων προσώπων, όπως καταγράφηκε στους βίους και στα συναξάρια των Αγίων, θέλησα να προβάλω στο βιβλίο μου αυτό. Οι λόγοι είναι προφανείς. Πρώτα, για να δώσω το μήνυμα ότι ο θάνατος ενός αγαπημένου προσώπου δεν είναι τιμωρητική ενέργεια του Θεού,

αλλά επίσκεψη του Θεού στη ζωή μας. Και, προχωρώντας, να δώσω το μήνυμα ότι δεν μπορούμε να έχουμε παράπονο από το Θεό. Μέσα στον πόνο μας οφείλουμε να ανοίξουμε τα μάτια της ψυχής μας, και τότε θα δούμε ότι αυτό το θλιβερό που μας συνέβη, όσο πικρό κι ανεπιθύμητο κι αν είναι, δεν παύει να αποτελεί μια έκφραση της αγάπης του Θεού σε μας. Πριν από μας, αποδέκτες αυτής της αγάπης του Θεού ήσαν, κυρίως, οι Άγιοι του Θεού.

Οι θλίψεις, οι δοκιμασίες και τα βάσανα είναι η οδός των Αγίων. Όλοι οι Άγιοι, προκειμένου να εισέλθουν στη δόξα του Θεού, στη ζωή τους βάδισαν τη στενή και τεθλιμένη οδό. Είτε ο Θεός επέτρεψε πειρασμούς και δοκιμασίες στη ζωή τους κι έδωσαν την καλή μαρτυρία της υπομονής και της υποταγής στο θείο θέλημα, είτε εκούσια οι ίδιοι, με απάρνηση των τερπνών και ευχάριστων της ζωής αυτής, υποτάγησαν στο εκούσιο μαρτύριο της ασκητικής ζωής. Και στις δυο περιπτώσεις, αντάλλαξαν τις ηδονές της παρούσας ζωής με οδύνη πρόσκαιρη, για να απολαύσουν τις αιώνιες και ανεκλάλητες χαρές της Βασιλείας του Θεού. Εξ άλλου αυτή την οδό του μαρτυρίου βάδισε πρώτος ο Κύριος, όταν αίροντας το Σταυρό Του ανέβηκε στον κρανίου τόπο.

Αυτή η πρωτοπορεία του Χριστού στο δρόμο του Γολγοθά πρέπει να είναι πάντοτε εναργής στη μνήμη μας. Για να θυμούμαστε ότι στις δύσκολες ώρες του πόνου έχουμε συμπαραστάτη, συνοδοιπόρο, συμμέτοχο και κοινωνό της δικής μας δυσκολίας τον ίδιο το Θεάνθρωπο Χριστό. Στο Ευαγγέλιο πουθενά δεν αναφέρεται να έχει γελάσει ο Ιησούς. Εδάκρυσε, όμως, όταν πλησίασε τον τάφο του φίλου Του Λαζάρου. Αυτό το δάκρυ του Ιησού λέει, νομίζω, πολλά. Βέβαια η ευαισθησία του Ιησού μπροστά στον πόνο που προκαλεί ο θάνατος δεν τελείωσε με ένα δάκρυ. Γιατί ο Κύριος προχώρησε και στην ανάσταση του Λαζάρου. Όπως ανέστησε και την κόρη του Ιαείρου. Όπως ανέστησε και το γυιό της χήρας στη Ναΐν. Όπως, με τη δική του τριήμερη Ανάσταση νίκησε το θάνατο, γενώμενος πρόδρομος και της δικής μας αναστάσεως· και της ανάστασης των δικών μας προσφιλών κεκοιμημένων. Αυτή είναι η μεγαλύτερη παραμυθία για μας.

Πρωτ. Π. Ευέλθων Χαραλάμπους
Ο Χαρισματούχος και αναστάσιμος καλός ποιμένας της Εκκλησίας
Εκδόσεις «Ορθόδοξος Κυψέλης»

Πηγή: askitikon.eu